

Codul penal



Codul de procedură penală

Legea de punere în aplicare ♦ Reglementări anterioare

♦ Legislație conexă ♦ Decizii ale Curții Constituționale

♦ Recursuri în interesul legii ♦ Hotărâri prealabile

♦ Index

Ediția a 19-a actualizată la **14 aprilie 2019**

și îngrijită de avocat dr. Petruț Ciobanu



Editura Rosetti International
București, 2019

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA [Legislație]

Codul penal ; Codul de procedură penală : Legea de punere aplicare, Reglementări anterioare, Legislație conexasă, Decizii ale Curții Constituționale, Recursuri în interesul legi, Hotărâri prealabile, Index. - Ed. a 19-a, reviz. / îngrij. de Petru Ciobanu. - București : Rosetti International, 2019

Index
ISBN 978-606-025-010-4

I. Ciobanu, Petru (ed.)

34



Copyright © 2019 Editura ROSETTI International

CODUL PENAL & CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate
Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în exclusivitate Editurii
ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL
București, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap. 6, sector 5
cod poștal: 050022
tel.: +04 021 314 77 81; 0726 178 175; 0724 305 413
e-mail: distributie@editurarosetti.ro
www.editurarosetti.ro

SUMAR

CODUL PENAL

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal.....	9
Index.....	184
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.....	193

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	209
Index.....	502
Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	517

Abrevieri

C. Rom.	Constituția României
CDFUE	Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene
CEDO	Convenția Europeană a Drepturilor Omului/ Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CP 1969	Codul penal din 1969
CPP 1968	Codul de procedură penală din 1968
D.	Decretul
H.G.	Hotărârea Guvernului
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
L.	Legea
M. Of.	Monitorul Oficial, Partea I
C. civ.	Codul civil (Legea nr. 287/2009)
CP	Codul penal (Legea nr. 286/2009)
CPC	Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)
CPP	Codul de procedură penală (Legea nr. 135/2010)
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
Regl. ant.	Reglementarea anterioară
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Editor: ROSETTI INTERNATIONAL

București, Str. Ion Creangă nr. 3, ap. 5, etaj 5

cod poștal: 060023

tel.: 04 021 314 77 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

www.rosetti.ro

Codul penal

În vigoare de la 1 februarie 2014

Tabla de materii

	Art.
PARTEA GENERALĂ	1-187
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	1-14
Capitolul I. Principii generale	1-2
Capitolul II. Aplicarea legii penale	3-14
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp	3-7
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu	8-14
Titlul II. Infracriunea	15-52
Capitolul I. Dispoziții generale.....	15-17
Capitolul II. Cauzele justificative	18-22
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate.....	23-31
Capitolul IV. Tentativa.....	32-34
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni.....	35-45
Capitolul VI. Autorul și participanții.....	46-52
Titlul III. Pedepsele	53-106
Capitolul I. Categoriile pedepselor.....	53-55
Capitolul II. Pedepsele principale.....	56-64
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață	56-59
Secțiunea a 2-a. Închisoarea	60
Secțiunea a 3-a. Amenda.....	61-64
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare	65-70
Secțiunea 1. Pedepsa accesorie.....	65
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare	66-70
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	71-73
Capitolul V. Individualizarea pedepselor	74-106
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	74
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante.....	75-79
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei	80-82
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei.....	83-90
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	91-98
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată	99-106
Titlul IV. Măsurile de siguranță	107-112¹
Capitolul I. Dispoziții generale.....	107-108
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	109-112¹

Titlul V. Minoritatea	113-134
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului.....	113-116
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	117-123
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	124-127
Capitolul IV. Dispoziții comune.....	128-134
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	135-151
Capitolul I. Dispoziții generale.....	135-137
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	138-145
Capitolul III. Dispoziții comune.....	146-151
Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală	152-159
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	160-164
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării	165-171
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	172-187
PARTEA SPECIALĂ	188-446
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	188-227
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții	188-192
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	193-198
Capitolul III. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	199-200
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului.....	201-202
Capitolul V. Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie	203-204
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei.....	205-208
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile	209-217
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale	218-223
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private	224-227
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului	228-256¹
Capitolul I. Furtul	228-232
Capitolul II. Tălhăria și pirateria	233-237
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii.....	238-248
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice	249-252
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	253-256
Capitolul VI. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave	256¹
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	257-265
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității.....	257-261
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat.....	262-265
Titlul IV. Infracțiuni contra înlăturării justiției	266-288
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu	289-309
Capitolul I. Infracțiuni de corupție.....	289-294
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu	295-309
Titlul VI. Infracțiuni de fals	310-328
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	310-316

Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare.....	317-319
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	320-328
Titlul VII. Infrapecuni contra siguranței publice.....	329-366
Capitolul I. Infrapecuni contra siguranței circulației pe căile ferate.....	329-333
Capitolul II. Infrapecuni contra siguranței circulației pe drumurile publice.....	334-341
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive.....	342-347
Capitolul IV. Infrapecuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege.....	348-351
Capitolul V. Infrapecuni contra sănătății publice.....	352-359
Capitolul VI. Infrapecuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice.....	360-366
Titlul VIII. Infrapecuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială.....	367-384
Capitolul I. Infrapecuni contra ordinii și liniștii publice.....	367-375
Capitolul II. Infrapecuni contra familiei.....	376-380
Capitolul III. Infrapecuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate.....	381-384
Titlul IX. Infrapecuni electorale.....	385-393
Titlul X. Infrapecuni contra securității naționale.....	394-412
Titlul XI. Infrapecuni contra capacității de luptă a forțelor armate.....	413-437
Capitolul I. Infrapecuni săvârșite de militari.....	413-431
Capitolul II. Infrapecuni săvârșite de militari sau de civili.....	432-437
Titlul XII. Infrapecuni de genocid, contra umanității și de război.....	438-445
Capitolul I. Infrapecuni de genocid și contra umanității.....	438-439
Capitolul II. Infrapecuni de război.....	440-445
Titlul XIII. Dispoziții finale.....	446

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal^[1]

(Publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009)

^[1] Legea nr. 286/2009 privind Codul penal a fost modificată prin:

- **L. nr. 27/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012);
- **L. nr. 63/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012);
- **L. nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014** publicată în M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014. (A se vedea decizia în extras la art. 5);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 508/2014** publicată în M. Of. nr. nr. 843 din 19 noiembrie 2014. (A se vedea decizia în extras la art. 159);
- **L. nr. 159/2014** pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 732/2014** publicată în M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015. (A se vedea decizia în extras la art. 336 alin. (1));
- **Decizia Curții Constituționale nr. 11/2015** publicată în M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015. (A se vedea decizia în extras la art. 112¹ alin. (2) lit. a);
- **O.U.G. nr. 18/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M. Of. nr. 389 din 23 mai 2016);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016** publicată în M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016. (A se vedea decizia în extras la art. 297 alin. (1));

PARTEA GENERALĂ

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I

Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 2, art. 11]

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 2, art. 11]

Legislație conexă: C. Rom. – art. 23 alin. (12); ♦ CEDO – art. 7; ♦ CDFUE – art. 49.

Capitolul II

Aplicarea legii penale

Secțiunea I

Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 10]

Legislație conexă: C. Rom. – art. 15 alin. (2), art. 78.

Hotărâre prealabilă. ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. A se vedea decizia nr. 7/2016 redată la art. 5.

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 12]

Legea de aplicare nr. 187/2012:

Art. 3. (1) Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii.

- **L. nr. 151/2016** privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 545 din 20 iulie 2016);
- **O.U.G. nr. 13/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 92 din 1 februarie 2017);
- Notă.** Înainte de intrarea în vigoare a dispozițiilor O.U.G. nr. 13/2017 (10 februarie 2017) aceasta a fost abrogată de O.U.G. nr. 14/2017 (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017).
- **O.U.G. nr. 14/2017** privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 224/2017**, publicată în M. Of. nr. 427 din 9 iunie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 335);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 368/2017**, publicată în M. Of. nr. 566 din 17 iulie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 35);
- **L. nr. 193/2017** pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 598 din 25 iulie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 518/2017**, publicată în M. Of. nr. 765 din 26 septembrie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 298);
- **L. nr. 49/2018** privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, M. Of. nr. 194 din 2 martie 2018 (cu aplicare din 1 aprilie 2018);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018**, publicată în M. Of. nr. 518 din 25 iunie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 155);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 601/2018** publicată în M. Of. nr. 1057 din 13 decembrie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 129);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 651/2018** publicată în M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 4).

(2) Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.

Art. 8. Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II.

Admitere excepție de neconstituționalitate. Prin decizia nr. 651/2018, M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că:

1. *Soluția legislativă cuprinsă în art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală, care nu prevede și decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare ca un caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative, este neconstituțională.*

2. *Soluția legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu o lege penală de dezincriminare, este neconstituțională.*

Hotărâre prealabilă. ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. 1. Prin decizia nr. 12/2014, M. Of. nr. 507 din 8 iulie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov - Secția penală și pentru cauze cu minori și a stabilit că:

Faptele prevăzute de art. 323 din Codul penal anterior și art. 8 din Legea nr. 39/2003, în reglementarea anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, se regăsesc în incriminarea din art. 367 din Codul penal, nefiind dezincriminate.

2. Prin decizia nr. 4/2015, M. Of. nr. 244 din 9 aprilie 2015, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Tribunalul București - Secția I penală privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept respectiv:

„Dacă infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și 4 din Codul penal din 1969 își găsește corespondentul în infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din actualul Cod penal sau dacă, dimpotrivă, este dezincriminată?”

Stabilește că infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și alin. 4 din Codul penal din 1969 în ipoteza în care fapta a produs o vătămare ce a necesitat între 11 și 90 de zile îngrijiri medicale și nu îndeplinește una dintre condițiile impuse de alin. (1) al art. 196 din Codul penal este dezincriminată începând cu data de 1 februarie 2014.

3. Prin decizia nr. 6/2015, M. Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept, și a stabilit că:

În interpretarea dispozițiilor art. 4 Cod penal, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul nr. 3283 din 23.08.2012 al Ministerului Mediului și Pădurilor; art. 202 pct. 8 din Legea nr. 187/2012 de punere în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul nr. 76 din data de 6.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice și Ordinul nr. 118/24.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prev. de art. 108 din Legea nr. 46/2008 și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 46/2008.

Notă. Codul silvic a fost republicat în M. Of. nr. 611 din 12 august 2015, dându-se textelor o nouă renumerotare. Infracțiunile precizate în decizia nr. 6/2015 se regăsesc în art. 107 și art. 109.

4. Prin decizia nr. 10/2015, M. Of. nr. 389 din 4 iunie 2015, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de către Curtea de Apel Craiova, Secția Penală și Pentru Cauze cu Minori, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând „modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 367 alin. (1) și (6) din Codul penal, respectiv dacă este îndeplinită condiția tipicității infracțiunii de grup infracțional organizat (sau dacă sunt întrunite elementele constitutive) atunci când pentru infracțiunea care intră în scopul grupului a intervenit dezincriminarea odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal”.

În interpretarea dispozițiilor art. 367 alin. (1) și (6) din Codul penal stabilește că:

În ipoteza în care odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal, infracțiunea care intră în scopul grupului organizat a fost dezincriminată, nu mai este îndeplinită una dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii, respectiv condiția tipicității.

5. Prin decizia nr. 30/2015, M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016, ÎCCJ - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de către Curtea de Apel Brașov, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei probleme de drept „dacă în situația unei infracțiuni de înșelăciune (dar și a altor infracțiuni, de pildă, furtul calificat), comise sub imperiul legii anterioare, prin modificarea conținutului noțiunii de „consecințe deosebit de grave” și existența unui prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei are loc o dezincriminare parțială (a formeii agravate), prin modificarea cerințelor de tipicitate ca trăsătură esențială a infracțiunii”.

Stabilește că în situația unei infracțiuni de înșelăciune, comise sub imperiul Codului penal din 1969 care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noțiunii de consecințe deosebit de grave în Codul penal nu produce efectele prevăzute de art. 4 din Codul penal și nici cele prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și nu conduce la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune.

6. Prin decizia nr. 9/2016, M. Of. nr. 356 din 10 mai 2016, ÎCCJ - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara, Secția Penală, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: „Dacă elementul material al laturii obiective a infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice prevăzute de art. 371 din Codul penal, trebuie îndreptat împotriva mai multor persoane și dacă în situația în care acțiunea descrisă a vizat o singură persoană operează dezincriminarea conform art. 4 din Codul penal.”

Stabilește că:

1. *În aplicarea dispozițiilor art. 371 din Codul penal, în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane.*

2. *În ipoteza în care violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanei, care tulbură ordinea și liniștea publică, au fost comise, în public, împotriva unei singure persoane, nu operează dezincriminarea, nefiind incidente dispozițiile art. 4 din Codul penal.*

7. Prin decizia nr. 18/2016, M. Of. nr. 930 din 18 noiembrie 2016, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova – Secția Penală și pentru Cauze cu Minori, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 280¹ din Legea nr. 31/1990, în sensul de a se lămurii dacă este îndeplinită condiția tipicității infracțiunii de transmitere fictivă a părților sociale, atunci când pentru infracțiunea pentru care s-a început urmărirea penală, de la care s-a sustras*

22. Infracțiuni de tâlhărie și piraterie
 23. Ultraaj
 24. Ultraaj judiciar
 25. Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției
 26. Supunerea la rele tratamente
 27. Infracțiunea de tortură
 28. Infracțiunea de nerespectare a regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive
 29. Infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive
 30. Infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului
 31. Atentatul care pune în pericol siguranța națională
 32. Atentatul care pune în pericol siguranța unei colectivități
 33. Infracțiuni de genocid contra umanității și de război
 34. Infracțiuni la regimul armelor și munițiilor
 35. Actele de terorism prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului
 36. Infracțiunile prevăzute la art. 2, 3, 10 și 12 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare
 37. Infracțiunea prevăzută la art. 22 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 186/2007

Codul de procedură penală

În vigoare de la 1 februarie 2014

Titlul I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale	1-13
Titlul II. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	14-28
Capitolul I. Acțiunea penală	14-18
Capitolul II. Acțiunea civilă	19-27
Titlul III. Participanți în procesul penal	29-56
Capitolul I. Dispoziții generale	29-34
Capitolul II. Competența organelor judiciare	35-76
Secțiunea 1. Competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești	35-40
Secțiunea 2-a. Competența teritorială a instanțelor judecătorești	41-42
Secțiunea 3-a. Dispoziții speciale privind competența instanțelor judecătorești	43-52
Secțiunea 4-a. Competența judecătorească de drepturi și libertăți și a judecătorească de carieră preliminară	53-54
Secțiunea 5-a. Organele de urmărire penală și competența acestora	55-63
Secțiunea 6-a. Incompabilitatea și arătarea	64-76
Capitolul III. Subiecți procesuali principali și drepturile acestora	77-81
Capitolul IV. Inculpatul și drepturile acestuia	82-83
Capitolul V. Penas civilă și drepturile acestuia	84-85
Capitolul VI. Partea responsabilă civilmente și drepturile acestuia	86-87
Capitolul VII. Avocatul, Asistența juridică și reprezentanții	88-95
Titlul IV. Probele, mijloacele de probă și procedurile probatorii	97-201
Capitolul I. Reguli generale	97-103
Capitolul II. Audierea persoanelor	104-131
Secțiunea 1. Reguli generale în materie de audiere	104-106
Secțiunea 2-a. Audierea suspectului sau inculpatului	107-110
Secțiunea 3-a. Audierea persoanei răsunătoare și părții civile și a părții responsabile civilmente	111-113
Secțiunea 4-a. Audierea martorilor	114-124

25. Responsabilitatea pentru ajutorul dat județului
26. Supunerea la legea internă
27. Intenția de comitere a infracțiunii
28. Intenția de comitere a infracțiunii
29. Intenția de comitere a infracțiunii
30. Intenția de comitere a infracțiunii
31. Intenția de comitere a infracțiunii
32. Intenția de comitere a infracțiunii
33. Intenția de comitere a infracțiunii
34. Intenția de comitere a infracțiunii
35. Intenția de comitere a infracțiunii
36. Intenția de comitere a infracțiunii
37. Intenția de comitere a infracțiunii
38. Intenția de comitere a infracțiunii
39. Intenția de comitere a infracțiunii
40. Intenția de comitere a infracțiunii
41. Intenția de comitere a infracțiunii
42. Intenția de comitere a infracțiunii
43. Intenția de comitere a infracțiunii
44. Intenția de comitere a infracțiunii
45. Intenția de comitere a infracțiunii
46. Intenția de comitere a infracțiunii
47. Intenția de comitere a infracțiunii
48. Intenția de comitere a infracțiunii
49. Intenția de comitere a infracțiunii
50. Intenția de comitere a infracțiunii
51. Intenția de comitere a infracțiunii
52. Intenția de comitere a infracțiunii
53. Intenția de comitere a infracțiunii
54. Intenția de comitere a infracțiunii
55. Intenția de comitere a infracțiunii
56. Intenția de comitere a infracțiunii
57. Intenția de comitere a infracțiunii
58. Intenția de comitere a infracțiunii
59. Intenția de comitere a infracțiunii
60. Intenția de comitere a infracțiunii
61. Intenția de comitere a infracțiunii
62. Intenția de comitere a infracțiunii
63. Intenția de comitere a infracțiunii
64. Intenția de comitere a infracțiunii
65. Intenția de comitere a infracțiunii
66. Intenția de comitere a infracțiunii
67. Intenția de comitere a infracțiunii
68. Intenția de comitere a infracțiunii
69. Intenția de comitere a infracțiunii
70. Intenția de comitere a infracțiunii
71. Intenția de comitere a infracțiunii
72. Intenția de comitere a infracțiunii
73. Intenția de comitere a infracțiunii
74. Intenția de comitere a infracțiunii
75. Intenția de comitere a infracțiunii
76. Intenția de comitere a infracțiunii
77. Intenția de comitere a infracțiunii
78. Intenția de comitere a infracțiunii
79. Intenția de comitere a infracțiunii
80. Intenția de comitere a infracțiunii
81. Intenția de comitere a infracțiunii
82. Intenția de comitere a infracțiunii
83. Intenția de comitere a infracțiunii
84. Intenția de comitere a infracțiunii
85. Intenția de comitere a infracțiunii
86. Intenția de comitere a infracțiunii
87. Intenția de comitere a infracțiunii
88. Intenția de comitere a infracțiunii
89. Intenția de comitere a infracțiunii
90. Intenția de comitere a infracțiunii
91. Intenția de comitere a infracțiunii
92. Intenția de comitere a infracțiunii
93. Intenția de comitere a infracțiunii
94. Intenția de comitere a infracțiunii
95. Intenția de comitere a infracțiunii
96. Intenția de comitere a infracțiunii
97. Intenția de comitere a infracțiunii
98. Intenția de comitere a infracțiunii
99. Intenția de comitere a infracțiunii
100. Intenția de comitere a infracțiunii

Tabla de materii

	Art.
PARTEA GENERALĂ	1-284
Titlul I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale	1-13
Titlul II. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	14-28
Capitolul I. Acțiunea penală	14-18
Capitolul II. Acțiunea civilă	19-28
Titlul III. Participanții în procesul penal	29-96
Capitolul I. Dispoziții generale	29-34
Capitolul II. Competența organelor judiciare	35-76
Secțiunea 1. Competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești	35-40
Secțiunea a 2-a. Competența teritorială a instanțelor judecătorești	41-42
Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale privind competența instanțelor judecătorești	43-52
Secțiunea a 4-a. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară	53-54
Secțiunea a 5-a. Organele de urmărire penală și competența acestora	55-63
Secțiunea a 6-a. Incompatibilitatea și strămutarea	64-76
Capitolul III. Subiecții procesuali principali și drepturile acestora	77-81
Capitolul IV. Inculpatul și drepturile acestuia	82-83
Capitolul V. Partea civilă și drepturile acesteia	84-85
Capitolul VI. Partea responsabilă civilmente și drepturile acesteia	86-87
Capitolul VII. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea	88-96
Titlul IV. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii	97-201
Capitolul I. Reguli generale	97-103
Capitolul II. Audierea persoanelor	104-131
Secțiunea 1. Reguli generale în materia audierii persoanelor	104-106
Secțiunea a 2-a. Audierea suspectului sau a inculpatului	107-110
Secțiunea a 3-a. Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente	111-113
Secțiunea a 4-a. Audierea martorilor	114-124

<i>Secțiunea a 5-a. Protecția martorilor</i>	125-130
§ 1. Protecția martorilor amenințați	125-129
§ 2. Protecția martorilor vulnerabili	130
<i>Secțiunea a 6-a. Confruntarea</i>	131
Capitolul III. Identificarea persoanelor și a obiectelor	132-137
Capitolul IV. Metode speciale de supraveghere sau cercetare	138-153
Capitolul V. Conservarea datelor informatice	154-155
Capitolul VI. Percheziția și ridicarea de obiecte și înscrisuri	156-171
<i>Secțiunea 1. Percheziția domiciliară</i>	157-164
<i>Secțiunea a 2-a. Alte forme de percheziție</i>	165-168 ¹
<i>Secțiunea a 3-a. Ridicarea de obiecte și înscrisuri</i>	169-171
Capitolul VII. Expertiza și constatarea	172-191
Capitolul VIII. Cercetarea locului faptei și reconstituirea	192-195
Capitolul IX. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane	196
Capitolul X. Mijloace materiale de probă	197
Capitolul XI. Înscrisurile	198-201
Titlul V. Măsurile preventive și alte măsuri procesuale	202-256
Capitolul I. Măsurile preventive	202-244
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	202-208 ¹
<i>Secțiunea a 2-a. Reținerea</i>	209-210
<i>Secțiunea a 3-a. Controlul judiciar</i>	211-215 ¹
<i>Secțiunea a 4-a. Controlul judiciar pe cauțiune</i>	216-217
<i>Secțiunea a 5-a. Arestul la domiciliu</i>	218-222
<i>Secțiunea a 6-a. Arestarea preventivă</i>	223-240
<i>Secțiunea a 7-a. Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive</i>	241-242
<i>Secțiunea a 8-a. Dispoziții speciale privind măsurile preventive aplicate minorilor</i>	243-244
Capitolul II. Aplicarea provizorie a măsurilor de siguranță cu caracter medical	245-248
<i>Secțiunea 1. Obligarea provizorie la tratament medical</i>	245-246
<i>Secțiunea a 2-a. Internarea medicală provizorie</i>	247-248
Capitolul III. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii	249-256
Titlul VI. Acte procesuale și procedurale comune	257-284
Capitolul I. Citarea, comunicarea actelor procedurale și mandatul de aducere	257-267
Capitolul II. Termenele	268-271
Capitolul III. Cheltuielile judiciare	272-276
Capitolul IV. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite	277-279
Capitolul V. Nulitățile	280-282

Capitolul VI. Amenda judiciară	283-284
PARTEA SPECIALĂ	285-603
Titlul I. Urmărirea penală	285-341
Capitolul I. Dispoziții generale	285-287
Capitolul II. Sesizarea organelor de urmărire penală	288-298
<i>Secțiunea 1. Reglementări generale</i>	288-294 ¹
<i>Secțiunea a 2-a. Plângerea prealabilă</i>	295-298
Capitolul III. Conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror	299-304
Capitolul IV. Efectuarea urmăririi penale	305-326
<i>Secțiunea 1. Desfășurarea urmăririi penale</i>	305-311
<i>Secțiunea a 2-a. Suspendarea urmăririi penale</i>	312-313
<i>Secțiunea a 3-a. Clasarea și renunțarea la urmărirea penală</i>	314-320
<i>Secțiunea a 4-a. Terminarea urmăririi penale</i>	321-323
<i>Secțiunea a 5-a. Dispoziții privind efectuarea urmăririi penale de către procuror</i>	324-326
Capitolul V. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței	327-331
Capitolul VI. Reluarea urmăririi penale	332-335
Capitolul VII. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală	336-341
Titlul II. Camera preliminară	342-348
Titlul III. Judecata	349-477 ¹
Capitolul I. Dispoziții generale	349-370
Capitolul II. Judecata în primă instanță	371-407
<i>Secțiunea 1. Desfășurarea judecării cauzelor</i>	371-390
<i>Secțiunea a 2-a. Deliberarea și hotărârea instanței</i>	391-407
Capitolul III. Apelul	408-425
Capitolul III ¹ . Contestația	425 ¹
Capitolul V. Căile extraordinare de atac	426-470
<i>Secțiunea 1. Contestația în anulare</i>	426-432
<i>Secțiunea a 2-a. Recursul în casație</i>	433-451
<i>Secțiunea a 3-a. Revizuirea</i>	452-465
<i>Secțiunea a 4-a. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate</i>	466-470
Capitolul VI. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare	471-477 ¹
<i>Secțiunea 1. Recursul în interesul legii</i>	471-474 ¹
<i>Secțiunea a 2-a. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept</i>	475-477 ¹
Titlul IV. Proceduri speciale	478-549 ¹

Capitolul I. Acordul de recunoaștere a vinovăției	478-488
Capitolul I ¹ . Contestația privind durata procesului penal	488 ¹ - 488 ⁶
Capitolul II. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	489-503
Capitolul III. Procedura în cauzele cu infractori minori.....	504-520
Capitolul IV. Procedura dării în urmărire	521-526
Capitolul V. Procedura reabilitării.....	527-537
Capitolul VI. Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de priverie nelegală de libertate ori în alte cazuri	538-542
Capitolul VII. Procedura în caz de dispariție a dosarelor judiciare și a înscrisurilor judiciare.....	543-547
Capitolul VIII. Procedura privind cooperarea judiciară internațională și punerea în aplicare a tratatelor internaționale în materie penală	548-549
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	548
Secțiunea a 2-a. Recunoașterea unor acte judiciare străine	549
Capitolul IX. Procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării	549 ¹
Titlul V. Executarea hotărârilor penale.....	550-601¹
Capitolul I. Dispoziții generale.....	550-554
Capitolul II. Punerea în executare a hotărârilor	555-581
Secțiunea 1. Punerea în executare a pedepselor principale.....	555-561
Secțiunea a 2-a. Punerea în executare a pedepselor complementare	562-565
Secțiunea a 3-a. Punerea în executare a măsurilor de siguranță	566-574
Secțiunea a 4-a. Punerea în executare a altor dispoziții.....	575-576
Secțiunea a 5-a. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat.....	577-578
Secțiunea a 6-a. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre	579-581
Capitolul III. Alte dispoziții privind executarea.....	581 ¹ -596
Secțiunea 1. Condamnarea în cazul anulării sau revocării renunțării la aplicarea pedepsei sau a amânării aplicării pedepsei	581 ¹ -582
Secțiunea 1 ¹ . Schimbări în executarea unor hotărâri	583-588
Secțiunea a 2-a. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	589-591
Secțiunea a 3-a. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	592-594
Secțiunea a 4-a. Înlăturarea sau modificarea pedepsei.....	595-596
Capitolul IV. Dispoziții comune.....	597-601 ¹
Titlul VI. Dispoziții finale	602-603

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală^[1]

(Publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010)

- [1] Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală a fost modificată prin:
- **L. nr. 255/2013** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale (M. Of. nr. 515 din 14 august 2013);
 - **O.U.G. nr. 3/2014** pentru luarea unor măsuri de implementare necesare aplicării Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru implementarea altor acte normative (M. Of. nr. 98 din 7 februarie 2014), aprobată prin Legea nr. 58/2016 (M. Of. nr. 285 din 14 aprilie 2016);
 - **O.U.G. nr. 82/2014** pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 911 din 15 decembrie 2014), aprobată prin Legea nr. 75/2016;
 - **Decizia Curții Constituționale nr. 336/2015**, M. Of. nr. 342 din 19 mai 2015. (A se vedea decizia în extras la art. 235);
 - **O.U.G. nr. 24/2015** pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 473 din 30 iunie 2015), aprobată prin Legea nr. 116/2016;
 - **L. nr. 318/2015** pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 961 din 24 decembrie 2015);
 - **O.U.G. nr. 6/2016** privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal (M. Of. nr. 190 din 14 martie 2016);
 - **L. nr. 75/2016** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 334 din 29 aprilie 2016);
 - **O.U.G. nr. 18/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M. Of. nr. 389 din 23 mai 2016);
 - **L. nr. 116/2016** privind aprobarea O.U.G. nr. 24/2015 pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 418 din 2 iunie 2016);
 - **L. nr. 151/2016** privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 545 din 20 iulie 2016);
 - **O.U.G. nr. 70/2016** pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală și a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M. Of. nr. 866 din 31 octombrie 2016);
 - **O.U.G. nr. 13/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 92 din 1 februarie 2017);
 - **O.U.G. nr. 14/2017** privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017);

- **Decizia Curții Constituționale nr. 625/2016** publicată în M. Of. nr. 107 din 7 februarie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 70);
- **L. nr. 9/2017** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 144 din 24 februarie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 22/2017**, publicată în M. Of. nr. 159 din 3 martie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 220);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 17/2017**, publicată în M. Of. 261 din 13 aprilie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 213);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 90/2017**, publicată în M. Of. nr. 291 din 25 aprilie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 311);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 2/2017**, publicată în M. Of. nr. 324 din 5 mai 2017. (A se vedea decizia redată în extras la art. 453);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 257/2017**, publicată în M. Of. 472 din 22 iunie 2017. (A se vedea decizia redată în extras la art. 21);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 244/2017**, publicată în M. Of. nr. 529 din 6 iulie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 145);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 302/2017**, publicată în M. Of. nr. 566 din 17 iulie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 281);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 437/2017**, publicată în M. Of. nr. 763 din 26 septembrie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 348);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 562/2017**, publicată în M. Of. nr. 837 din 23 octombrie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 117);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 651/2017**, publicată în M. Of. nr. 1000 din 18 decembrie 2017. (A se vedea decizia redată în extras la art. 434);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 554/2017**, publicată în M. Of. nr. 1013 din 21 decembrie 2017. (A se vedea decizia redată în extras la art. 282);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 802/2017**, publicată în M. Of. nr. 116 din 6 februarie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 345);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 21/2018**, publicată în M. Of. 175 din 23 februarie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 352);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 22/2018**, publicată în M. Of. nr. 177 din 26 februarie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 102);
- **L. nr. 49/2018** privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, M. Of. nr. 194 din 2 martie 2018 (cu aplicare din 1 aprilie 2018);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 79/2018**, publicată în M. Of. nr. 399 din 9 mai 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 215¹⁾);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 102/2018**, publicată în M. Of. nr. 400 din 10 mai 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 505);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 354/2018**, M. Of. nr. 579 din 9 iulie 2018. (A se vedea decizia redată în extras la art. 252³⁾);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 573/2018** publicată în M. Of. nr. 959 din 13 noiembrie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 434);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 651/2018** publicată în M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018. (A se vedea decizia în extras la art. 595).

PARTEA GENERALĂ

Titlul I

Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

Art. 1. Normele de procedură penală și scopul acestora. (1) Normele de procedură penală reglementează desfășurarea procesului penal și a altor proceduri judiciare în legătură cu o cauză penală.

(2) Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesuală penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.^[1]

Legislație conexă: L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (cu modificările aduse prin L. nr. 236/2017) – *Secțiunea a 6-a: Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală* – art. 268⁴ și art. 268⁸ (cu aplicare de la data de 17 decembrie 2017).

Art. 2. Legalitatea procesului penal. Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 2 alin. (1)]

Legislație conexă: L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (cu modificările aduse prin L. nr. 236/2017) – *Secțiunea a 6-a: Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală* – art. 268⁸ (cu aplicare de la data de 17 decembrie 2017).

Art. 3. Separarea funcțiilor judiciare. (1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală;
- b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor în faza de urmărire penală;
- c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;^[2]
- d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3) În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecării potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c).^[3]

^[1] Alin. (2) al art. 1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 1 din L. nr. 255/2013.

^[2] Lit. c) a alin. (1) și alin. (3) și (6) de la art. 3 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 2 din L. nr. 255/2013.

^[3] Alin. (3) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 11 pct. 1 din O.U.G. nr. 18/2016.

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6) Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de netrimitere în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.

Art. 4. Presumția de nevinovăție. (1) Orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă.

(2) După administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 5²]

Legislație conexă: C. Rom. – art. 23 alin. (11); ♦ CEDO – art. 6 parag. 2; ♦ CDFUE – art. 48 alin. (1); ♦ Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 5. Aflarea adevărului. (1) Organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.

(2) Organele de urmărire penală au obligația de a strânge și de a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului. Respingerea sau neconsemnarea cu rea-credință a probelor propuse în favoarea suspectului sau inculpatului se sancționează conform dispozițiilor prezentului cod. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 3; ♦ art. 202 alin. (1)]

Legislație conexă: Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016); ♦ L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (cu modificările aduse prin L. nr. 236/2017) – Secțiunea a 6-a: Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală – art. 268⁴ și art. 268²¹ (cu aplicare de la data de 17 decembrie 2017).

Art. 6. Ne bis in idem. Nicio persoană nu poate fi urmărită sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni atunci când față de acea persoană s-a pronunțat anterior o hotărâre penală definitivă cu privire la aceeași faptă, chiar și sub altă încadrare juridică.

Legislație conexă: CEDO – art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional; ♦ CDFUE – art. 50; ♦ L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (cu modificările aduse prin L. nr. 236/2017) – Secțiunea a 6-a: Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală – art. 268⁸ (cu aplicare de la data de 17 decembrie 2017).

Art. 7. Obligatorietatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale.

(1) Procurorul este obligat să pună în mișcare și să exercite acțiunea penală din oficiu atunci când există probe din care rezultă săvârșirea unei infracțiuni și nu există vreo cauză legală de împiedicare, alta decât cele prevăzute la alin. (2) și (3).

(2) În cazurile și în condițiile prevăzute expres de lege, procurorul poate renunța la exercitarea acțiunii penale dacă, în raport cu elementele concrete ale cauzei, nu există un interes public în realizarea obiectului acesteia.

(3) În cazurile prevăzute expres de lege, procurorul pune în mișcare și exercită acțiunea penală după introducerea plângerii prealabile a persoanei vătămate sau după obținerea autorizării ori sesizării organului competent sau după îndeplinirea unei alte condiții prevăzută de lege. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 2 alin. (2)]

Art. 8. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal.

Organele judiciare au obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 1 alin. (1)]

Legislație conexă: Convenția EDO – art. 6; ♦ CDFUE – art. 47 alin. (2); ♦ Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 9. Dreptul la libertate și siguranță. (1) În cursul procesului penal este garantat dreptul oricărei persoane la libertate și siguranță.

(2) Orice măsură privativă sau restrictivă de libertate se dispune în mod excepțional și doar în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

(3) Orice persoană arestată are dreptul de a fi informată în cel mai scurt timp și într-o limbă pe care o înțelege asupra motivelor arestării sale și are dreptul de a formula contestație împotriva dispunerii măsurii.

(4) Atunci când se constată că o măsură privativă sau restrictivă de libertate a fost dispusă în mod nelegal, organele judiciare competente au obligația de a dispune revocarea măsurii și, după caz, punerea în libertate a celui reținut sau arestat.

(5) Orice persoană față de care s-a dispus în mod nelegal, în cursul procesului penal, o măsură privativă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege. [Regl. ant.: CPP 1968 – art. 5]

Legislație conexă: C. Rom. – art. 23; ♦ CEDO – art. 5 parag. 1; ♦ CDFUE – art. 6; ♦ Directiva nr. 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 142 din 1 iunie 2012); ♦ L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (cu modificările aduse prin L. nr. 236/2017) – Secțiunea a 6-a: Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Directivei 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală – art. 268⁸ (cu aplicare de la data de 17 decembrie 2017).

Art. 10. Dreptul la apărare. (1) Părțile și subiecții procesuali principali au dreptul de a se apăra ei înșiși sau de a fi asistați de avocat.